

บทที่ 4

สรุปการวิจัยและข้อเสนอแนะ

สรุปผลการศึกษา

การศึกษาเรื่องผลกระทบของการพัฒนาพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ ที่มีต่อตลาดแรงงานท้องถิ่นนี้ผู้ศึกษาได้เสนอและวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อแสดงถึงลักษณะทางกายภาพ ประชากร แรงงานและเศรษฐกิจของจังหวัดและในพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ เพื่อที่จะได้ทราบว่าคุณภาพปัจจุบันเป็นอย่างไร และอาศัยเป็นเครื่องพิจารณาแนวโน้มและผลกระทบที่จะเกิดจากโครงการในอนาคตซึ่งกล่าวโดยสรุปได้ว่า จังหวัดสงขลาเป็นจังหวัดที่มีความสำคัญทางเศรษฐกิจของภาคใต้ โดยเฉพาะพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางด้านการบริหาร การคมนาคม การศึกษา พาณิชยกรรมและบริการที่สำคัญของจังหวัดและของภาคใต้ ลักษณะทางกายภาพ ประชากร เศรษฐกิจและสังคมของสงขลา หาดใหญ่ นั้นกล่าวได้ว่าพื้นที่ทั้งสองมีลักษณะเป็น Twin City มีความต่อเนื่องและเกี่ยวพันกันอย่างใกล้ชิด โดยเฉพาะทางด้านเศรษฐกิจซึ่งเป็นพื้นที่ทั้งสองนี้เป็นแหล่งผลิต แปรรูปและส่งออกที่สำคัญของภาคใต้ โดยเฉพาะยางพาราซึ่งเป็นสินค้าส่งออกซึ่งมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจของภาคใต้และของประเทศ การที่สงขลา - หาดใหญ่ มีลักษณะเป็นศูนย์กลางความเจริญของจังหวัดและของภาค เป็นผลให้มีการขยายตัวของเขตเมืองในพื้นที่นี้อย่างรวดเร็ว มีการขยายเขตเทศบาล และมีประชากรเพิ่มขึ้นในอัตราที่สูง กิจกรรมทางเศรษฐกิจที่สำคัญอันได้แก่อุตสาหกรรมและบริการต่าง ๆ ส่วนใหญ่ก็กระจายอยู่ในตำบลต่าง ๆ ในพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ เนื่องจากมีระบบการคมนาคม สาธารณูปโภคที่สะดวก พื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ จึงเป็นบริเวณที่มีแรงงานในภาคอุตสาหกรรมและบริการอยู่มาก โดยเฉพาะในเขตเทศบาลทั้งสองแห่งและตำบลใกล้เคียงซึ่งมีการคมนาคมสะดวก พื้นที่ดังกล่าวจึงเป็นบริเวณที่มีความหนาแน่นสูงทั้งด้านประชากร กิจกรรมทางเศรษฐกิจ แรงงานและเป็นบริเวณที่มีประชากรเพิ่มขึ้นมากของจังหวัดด้วย

โครงการพัฒนาต่าง ๆ ในพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ โดยมุ่งที่จะให้สงขลา - หาดใหญ่เป็นเมืองหลักของภาคใต้ นั้น มีผลทั้งทางตรงและทางอ้อมต่อความต้องการแรงงานในอนาคต โดยเฉพาะอย่างยิ่งโครงการทำเรือน้ำลึก โครงการนิคมอุตสาหกรรมภาคใต้ โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว ซึ่งจะมีผลมากต่อการลงทุนและการขยายตัวของอุตสาหกรรม และกิจกรรมทางเศรษฐกิจอื่น ๆ ที่จะทำให้เกิดความต้องการแรงงาน โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมแปรรูปยาง อุตสาหกรรมแปรรูปสัตว์น้ำ อุตสาหกรรมน้ำแข็งและห้องเย็น กิจกรรมคมนาคมขนส่ง โรงแรม กิจกรรมซ่อมเครื่องจักร เครื่องยนต์ ร้านอาหารและบริการ สำหรับนักท่องเที่ยวจะเป็นกิจกรรมที่ขยายตัวและต้องการแรงงาน พื้นที่ของเขตเมืองและบริเวณโดยรอบในพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ จึงเป็นแหล่ง (Demand) แรงงานที่สำคัญของจังหวัดในอนาคต

แรงงานส่วนใหญ่ที่มาทำงานในสงขลา - หาดใหญ่ เป็นแรงงานในท้องถิ่นและแรงงานอพยพในอัตราส่วนใกล้เคียงกัน แต่แรงงานอพยพค่อนข้างมากกว่า และส่วนมากเป็นแรงงานอพยพจากอำเภอใกล้เคียงที่มีการติดต่อกันได้สะดวก ได้แก่อำเภอสะเตกา อำเภอนะบะ อำเภอระโนด และจังหวัดใกล้เคียง ในอนาคตเมื่อมีโครงการพัฒนาพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ให้เป็นเมืองหลักของภาคใต้คาดว่าจะมีแรงงานอพยพจากบริเวณเหล่านี้มาสู่พื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ ในขณะที่เดียวกันแรงงานเกษตรในอำเภอรอบนอกซึ่งประสบปัญหาความยากจนและที่ทำกินส่วนหนึ่งจะอพยพเข้ามาทำงานทำในเขตเมืองในพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ โดยมีความหวังว่าจะหางานที่มีรายได้ดีกว่าในชนบท และบางส่วนจะไปบุกเบิกหาที่ทำกินใหม่ในจังหวัดอื่น ๆ โดยส่วนใหญ่ของผู้อพยพออกจะไปยังจังหวัดสตูล

ผลกระทบของโครงการที่มีต่อการจ้างงานนี้สรุปได้ว่า

1. โครงการพัฒนาต่าง ๆ ทำให้เกิด Demand ต่อแรงงานมากในสาขาอุตสาหกรรมยาง อุตสาหกรรมการประมง พาณิชยกรรม และบริการ โดยเฉพาะการขนส่งจะมีบทบาทมากขึ้น

2. แรงงานที่จะ supply ส่วนใหญ่เป็นแรงงานจากชนบทของจังหวัด ใน 4 จังหวัดภาคใต้และจังหวัดใกล้เคียง

3. เกิดการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างการทำงานจากเกษตรมาสู่อุตสาหกรรมและบริการมากขึ้น โดยสัดส่วนการทำงานในภาค Basic จะลดลงและมีผลต่อการทำงานภาค Service ในเขตเมืองขึ้น

4. ปัจจัยที่สนับสนุนต่อการเคลื่อนย้ายแรงงานจากชนบทมาสู่พื้นที่สงขลา - หาดใหญ่ได้แก่โอกาสการทำงานมาก ความสะดวกในการคมนาคมขนส่ง รายได้ที่ดีกว่าชนบท และปัญหาความยากจนและความไม่ปลอดภัยในชนบทเป็นแรงผลักดันที่สำคัญ

5. ควรมีการสนับสนุนการสร้างงานในเขตอำเภอที่ล้าหลังของจังหวัด ซึ่งจะมีปัญหาถ้ามีการอพยพออกของประชากร

6. การพัฒนาและอบรมแรงงานในค้ำที่ตรงกับลักษณะงานที่จะเกิดขึ้น จะทำให้ผลต่อการทำงานเกิดประโยชน์ต่อประชากรในท้องถิ่นอย่างแท้จริง

ความไม่สมบูรณ์ของการศึกษานี้

1. ข้อมูลที่นำมาใช้ในการศึกษาโดยเฉพาะข้อมูลเกี่ยวกับค้ำโครงการพัฒนาต่าง ๆ นั้น เนื่องจากผู้ศึกษาไม่อาจไ้รายละเอียดที่ชัดเจนเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ เป้าหมายและประโยชน์ต่าง ๆ ได้ครบทุกโครงการ เนื่องจากบางโครงการเพิ่งจะถูกกำหนดขึ้น จึงไม่อาจพิจารณาถึงผลกระทบอันอาจเกิดขึ้นได้ครบถ้วนชัดเจน

2. ความไม่สมบูรณ์ของข้อมูลโดยเฉพาะอย่างยิ่งข้อมูลทางค้ำเศรษฐกิจอุตสาหกรรมและแรงงาน ซึ่งข้อมูลบางอย่างเป็นข้อมูลที่เก่าและขาดความต่อเนื่อง และข้อมูลบางเรื่องไม่สมบูรณ์ไปเนื่องจากไม่ได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานซึ่งเป็นแหล่งข้อมูล จึงมีผลทำให้การศึกษานี้ขาดความสมบูรณ์ในค้ำตัวเลขที่จะนำมาใช้อ้างอิงและวิเคราะห์ให้ได้ผลแน่ชัด

3. ความบกพร่องอันเนื่องมาจากผู้ทำการศึกษาเอง ซึ่งอาจจะยังไม่แตกฉานในค้ำทฤษฎี และการออกไปเก็บข้อมูลในพื้นที่เกี่ยวเนื่องกับระยะเวลา ทุนทรัพย์ และความปลอดภัย จึงมีผลต่อความไม่สมบูรณ์ของการศึกษานี้

ข้อเสนอแนะสำหรับผู้ทำการศึกษาต่อ

1. การศึกษาเรื่องความต้องการแรงงานในอุตสาหกรรมประเภทต่าง ๆ เป็นเรื่องที่น่าสนใจทำการศึกษาเพื่อเป็นแนวทางในการพิจารณาแก้ปัญหาการเพิ่มขึ้นของแรงงานและคุณภาพของแรงงาน

2. โครงการพัฒนาพื้นที่สงขลา - หาดใหญ่นี้นอกจากจะมีผลกระทบต่อตลาดแรงงาน ยังมีผลกระทบต่อการใช้ที่ดิน ประชากร เศรษฐกิจและสังคมของจังหวัดด้วย จึงเป็นเรื่องที่น่าสนใจที่จะศึกษาถึงผลกระทบในด้านต่าง ๆ ประกอบกัน

3. เนื่องจากโครงการพัฒนาต่าง ๆ ได้มีการปรับปรุงอยู่ทุกระยะ แต่การทำวิทยานิพนธ์อาศัยข้อมูลในช่วงเวลาที่ศึกษา ดังนั้นจึงควรมีการศึกษาการเปลี่ยนแปลงในรายละเอียดของโครงการด้านต่าง ๆ

4. การศึกษาในระดับภาคเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและปัญหาในด้านต่าง ๆ ของภาคนี้ควบคู่กับการศึกษาแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาเมืองหลัก และโครงการพัฒนาเมืองหลักจะทำให้เห็นปัญหาและข้อคิดที่จะพิจารณาว่า การพัฒนาในพื้นที่ต่าง ๆ นั้นมีการเกี่ยวเนื่องกันอย่างไร และโครงการต่าง ๆ ตามนโยบายพัฒนาเมืองหลักนี้มีผลต่อการกระจายความเจริญในภาคหรือไม่ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งต่อการวางแผนพัฒนาภาคในอนาคต